

Դարձեալ, երբ բարեմաղթութիւնը կ'ընենք մեր արժանապատիւ հայրենակցին այս բարձր պաշտօնին համար, պէտք է ուրախակցինք մենք ալ մանաւանդ մտածելով թէ Փրոֆ. Շէրիտանանի յաղթանակը իր պաշտօնի յատկութիւններուն մէջ չէ միայն, այլ հոն մեծ դեր խաղացած են իր անբախիւր վարքը, իր բարութիւնն և քաղցրութիւնը:

Երանի թէ իր օրինակը քաջալեր հանդիսանար իւրաքանչիւրնուս մեր առաջնակցին մէջ և յարուցանէր իրեն նման արժանաւոր հայրենակիցներ հայ ազգին մեծագոյն բարւոյն և պարծանքին համար: Կը հրաւիրեմ ձեզ, ուրեմն, ըմպելու մեր սիրելի հայրենակցին կենաց. կեցցէ՛ Փրոֆ. Շէրիտանան, կեցցէ՛ Հայաստան:

(Պահ մը զադարէ ետք):

Սակայն, ոճբագործութիւն մը պիտի ըլլար ընդդէմ երախտագիտութեան եթէ այս հայրենական ուրախութեան ցոյցին մէջ զանց ընէինք մենք արտայայտելու մեր բոլոր երախտագիտութիւնը ժընեւի քան բոնին և Հանրապետութեան, յատկապէս իր Պետական Խորհուրդին՝ որ արժանապէս գնահատելով մեր պատուարժան հայրենակցին մասնագէտի մեծ ձիրքերը, հաճեցաւ զանի հանել այն բարձր դիրքին զոր այս երեկոյ կը տօնախմբենք. ուրեմն՝ կեցցէ՛ ժընեւի Հանրապետութիւնն և քան բոնը. կեցցէ՛ իր պատուարժան Պետական Խորհուրդը. կեցցէ՛ Հիւնեռական Դաշնակցութիւնը:

Ժընեւ, 1 ւոյ. 1930

Փրոֆ. Յ. Ունեան

ՅԱՍՏԻՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Ս. ՂԱԶԱՐԷՆ

ՍՈՐՐԲ ՂԱԶԱՐԷ ՄԷՋ

Օրը տօն էր Խաչկերացի.
Ես ուխտաւոր, ահա գացի
Այն կղզեակը, որ «Սուրբ Ղազար»
Անուն ունի, և Մխիթար
Ո՛հ արդարեւ եղաւ Հայուն,
Երկու հարիւր տարի «Երսուն»
Անոր գաւկէն հայթաթելով
Մտասնունդ ճարակ յաղով:

* * *

Աղօթքի ժամն արդէն զարկած
էր, և տեսայ՝ որ սեւագգեաց՝
Դեռարողողոյ խումբ մը դպիր
Համալսարանի քայլերով՝ Ժիր,
Կ'երթար դէպ ի Եկեղեցի՝
Աս Տիրամայրն Աստուածածին,
Երեկոյեան աղբիւրարկու
Մեղեդիներն հոն երգելու:

Այս նորընծայ դասակարգին
Հետեւելով կ'ընթանային՝
Աւետրիկ վարդապետներ,
Երիտասարդ փահաններ,
Որոնք համակ պարածածկուած
Փիլոնի մէջ, ու ձեռնամաճ՝
Իրենց վեհին Աբրահոյ քով
Կը կանգնէին խոնարհելով:

* * *

Վայրկեանը շատ խորհրդաւոր
Ինձ երեւաց, դիտելով որ՝
Օտարոտի երկրի մը մէջ
Հայ կրօնին հուրը անշէջ
Պահպանուած էր, և մանաւանդ՝
Մեր հոգեզմայլ ու հնաւանդ
Շարականներն անմահական
Կ'երգուէին յար անխափան:

Մըխիթարեան մենաստանին
Զանգակները կը հընչէին,
Հնուները տարածելու
Համար զոգցես, երգուած աղու
Աղօթքներուն ձայնն անուշակ,
Որ կը թուէր այս սիրունակ
Կղզոյն ծոցէն՝ առ Տէրն Աստուած,
«Գլխալ Ազգին մեր հալածուած»:

* * *

Մըխիթար մեծ վարդապետին
Այս չէր իղձը, իղձ բնածին,
Որուն ի սէր, Նա անձնուրաց
Եղու, աղէ՛, ուխտի գընաց,
Բընավայրէն մինչեւ Սեան,
Համբողջելով աներկեան.
Զի հոն էր, հոն, խնդրակատար
Հըրաշագործն Աստուածամայր:

Զէ՛ր որ առջեւն այն պատկերին
Ինքը ինկաւ Կոյս Մարիամին.
Բազկատարած և ծնրադիր,
Արտասուածոր ու վշտակիր,
Աղաչելով հայցեց անկէ
Որ իւր փափաքն անեսն չառնէ,
Յաջողութիւն ան լիսվին
Շնորհէ իր սուրբ նպատակին:

* * *

Տաճարին մէջ հս ալ կեցած
Էի, սակայն յափշտակուած
Բռլորովին Մըխիթարի
Փարած էի, գործին բարի.
Կը թուէր ինձ զինքը տեսնալ՝
Գերեզմանէն վերկենցադեալ,
՚Ի երկրպագու սուրբ սեղանին
Որ կը պահէ անոր մարմին:

Կ'երազէի՝ գայն յոյժ ուրախ՝
Թէ ըստեղծածն իւր այս փարախ,
Պանծացուցած էր իւր անուն
Իբրը մըտքի մէկ լուսատուն՝
Արձակելով միշտ անդադար
Հառազայթներ կենդանարար...
Բայց աղօթքը վերջ գտած էր
Եկեղեցին թողուլ հարկ էր:

* * *

Ի՜նչ կը տեսնամ... մուտն արեւի
Գիրահըրաշ հիանալի.
Արեգակը ճիշտ ոսկեծոյլ
Ըսկաւառակ, ընթացքով ծոյլ,
Կարծես թէ կանգ առած էր այն
Հորիզոնին գիծին վրան.
Վար կարելով իր մարմինէն
Սիւն մը խոշոր, լոկ լուսեղէն,

Որ ծովակին մէջը ցոլակ՝
Կ'ոսկեզօծէր չորսդին համակ,
Պայծառութիւն չքեղական,
Բուրէր տեսին իր եզական:
Ու կ'ըսէի՝ ի՜նչ գեղեցիկ
Նմանութիւն ունին այժմիկ,
Արեգակը և սուրբ Ղազար՝
Որ լոյս սփռեն, լոյս անսպառ...:

ՏՈՒՔ. Վ. ԲՈՐԳՈՄԵԱՆ

ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԳՐԱԲԵՐՈՒՄ

Ան գիշերը վերջինն էր որ Ս. Ղազարու մե-
նաստանին մէջ կ'անցընէի: Մ. Թափայէլեան
վարժարանէն հոն զացած էի բարեկեալ հայրե-
ւոր ու վաղորդայնի՝ աքաղաղի կանչէն առաջ
դէպ ի օտար աշխարհ մեկնելու:

Մըխիթարեան հայրերը, այն հիւրասիրութեամբ
որ իրենց յատուկ է, ինծի սննեակ տուած էին
գիշերելու. սննեակ մը՝ որուն հանդիպակաց չըր-
բանցքէն սանդուխ մը կ'առաջնորդէր վար՝ դէպ
ի վանատան տաճարը:

Լուսնակն իր օրօրն երգած էր արգէն երբ հս
քունն եղաւ: Արշալոյսէն առաջ արթնցայ մար-
դու մը պէս որ ընդօրոյս վեր կը ցատքէ անկող-
նէն՝ ահաբեկիչ երագի մը վախէն: Սննեկէս ե-
լայ. լուսիթին... Գեո ամէնքը կը ծնանային:
Համար լուսիթեան մէջ մօտեցայ բաց պատուհա-
նին պահ մը շնչելու համար վերջին անգամ՝
հովիկը որ լճակին գգուանքներով ժպտուն՝ կու
զար ճակտիս համբոյր տալու:

Վերջապէս, չեմ գիտեր ի՜նչ տարօրէն զգացու-
մէ մը տարուած, զոգողչուն անցայ նրբանցքը,
աստիճաններէն վար իջայ, և ահա աղօթատունն
էի: Աստուածամօր պատկերին առջեւ կը հսկեր
նուիրական ջահ մը, «Եղիցի» ին օրհնէնքին հա-
մար մշտավառ: